

DEBRECENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben félévre 6 K, negyedévre 3 K, — 1.
Vidéken " 9 K, " 4 K, 50 f.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Debrecen, Főter, Lamprocht-palota, földszint
az udvarban.

A múlt és a jelen.

Mit mondtak nem régen?

Mit akarnak ma?

Péntek volt, mikor Tisza megcsinálta a maga parlamenti csínyjét és péntek volt tegnap is, mikor dr. Wekerle és társai megkezdték, amibe Tisza belebukott.

Akkor hazafiatalanság volt. Az egészen mindegy, hogy milyen többség adja fel az egyetlen mentevárat, mely Magyarországot védi Ausztriával szemben. A szájkosárt, melyet a jelenkor politikusai készítenek, majd a jövő Fejérváryja az ő szájukra fogja szorítani. Ezután már csak csekély pénzkérdés lesz, hogy Ausztria csináljon Magyarországon, amit akar; mert sajnos, lehet nálunk még centrálparlamentista többséget is választani és ez a többség a nemzet nagyjai által készített házszabályokkal akár be is olvasztja Magyarországot Ausztriába.

„Kénytelen vagyok a miniszterelnökhöz — mondá egy szónok — komoly kérdést intézni. Mivel a házszabályok módosításával csak békét akar a Házban teremteni, kérdem: nem gondolja-e a miniszterelnök ur azt, hogy éppen az ellenkező eredményt fogja elérni? Konstatálom, hogy mélyen tévedett, ha azt hiszi, hogy indítványa el fogja érni azt a célt, melyet maga elé tűzött. Pedig mindenben bölcs és a felelőssége tudatában lévő ember, ha meggyőződött arról, hogy célja helytelen, eláll attól. Erőszakkal keresztülhajtott házszabályokat mi jogosaknak és érvényeseknek el nem ismerünk. A többség akarata a házszabályok megalkotásában nem érvényesülhet. A házszabályok a kisebbség védelmére készültek, annak a jogait garantálják. Én nem vagyok szenvedélyes ember és egészen tárgyilagosan beszélek. Tekintsen a miniszterelnök a maga nagy tehetségével a helyzet mélyébe stb. stb. Mélységes hazafias érzés vezeti a függetlenségi pártot és ez nem engedi, hogy a haza jogait elkótya-vetyélni hagyják”. (Zajos éljenzés a baloldalon.)

Ezeket Kossuth Ferenc mondta 1904. november hó 17-én. Hentaller Lajos, a függetlenségi pártnak al-elnöke és a végrehajtó bizottság tagja november 19-én ezeket írta:

„Keresztülgázolnak a házszabályokon. A képviselőkbe belefojtják a szólás- szabadságot. Lehetetlenné teszik az ellenzékre nézve, hogy kötelességét teljesítse, ellenőre legyen és maradjon a kormánynak. Irtózatos! Irtózatos! Mi okból tette ezt a kormányelnök? Semmi egyéb oka nem lehet, minthogy Magyarországot végleg beolvassza Ausztriába”.

Eötvös Károly egy értekezleten ezeket mondta:

„Ma még nem tudunk semmit. Nem tudjuk, lesz-e még országgyűlés vagy megunták a tréfát Bécsben. Itt a nemzet élő ereje meg van támadva. Egyesülni kell a veszély ellen.”

A leghangosabb volt a mai többség vezéralakja, Ugron Gábor. Viharos éljenzés közben jelentette ki annak idején:

„A miniszterelnök harcot hirdet, én azt elfogadom. Lehet, hogy eltíporják az ellenzékét, de a történelem tanítja, hogy a termopylei háromszáz harca örök dicsőség volt. Ők tudták, hogy nem győzhetnek, de feltartóztatták az ellenséget addig, míg Görögország elkészül a harcra.”

Hát még gr. Apponyi Albert, a nemzet múlt és jövő vezére miket beszélt. Ime:

„A jövőidő idők nemzetellenes kormányának, ha le akarja törni a nemzeti ellentállást, csak elő kell venni a Ház naplóját s abból politikai bátorságot és erkölcsi háttérrel meríthet. (Viharos helyeslés.) Ha ez a dolog most sikerül, akkor minden garancia, mely ott van a házszabályokban, semmit sem ér, mert példát adtak arra, hogyan lehet azt semmivé tenni. Ezzel minden nemzetellenes kormány merényletére megcsinálták a sémát”. (Viharos, percekig tartó éljenzés a baloldalon.)

Igaza volt Apponyinak, csakugyan megcsinálták a sémát a nemzetellenes kormány számára. Folytathatók a végletekig; de minek? Az ország ugyanis tudja, hogy a magyarnak magyar az ellensége. Hiába volt Rákóczi, Bocskay, Kossuth minden munkája, ha Wekerlek laknak örökükben.

ORSZÁGGYŰLÉS.

A képviselőház ülése.

Ma megkezdték a házszabályrevízió tárgyalását. A padsorok tele vannak s valamennyi miniszter ott van a helyén. Gróf Zichy Aladár hosszan beszél Wekerlével,

nyilván tegnapi audienciája részleteiről referál.

A hangulat savanykás a Házban. A koalíció tagjai azzal a reménnyel biztatják egymást, hogy három nap alatt kompromisszum lesz a disszidensekkel.

— Adunk nekik két tagságot a bankbizottságban — mondta ma reggel az egyik függetlenségi képviselő.

— Az egész osztrák magyar bankért sem adunk házszabálymódosítást! — válaszolta nevetve Lengyel Zoltán.

De hisz ez még elvállik...

Az ülést tíz órakor nyitotta meg Justh Gyula elnök. Napirend előtt — a régi példa szerint — volt felszólalás bőven.

Garanciát kérnek.

Farkasházy Zsigmond: T. ház! Az elnök urhoz vagyok bátor egy kérdést intézni. Kérdem, hogy az én törvényjavaslattal, amelyet hónapokkal ezelőtt nyújtottam be a képviselőháznak, mi fog történni. Nevezetesen...

Szapannos István: Megette a moly. (Zajos derűltség.)

Rakovszky István: Törvényerőre emeltetik.

Farkasházy Zsigmond: Nevezetesen nyújthat-e t. elnök ur garanciát nekem arra, hogy az én törvényjavaslatom a régi házszabályok alapján fog tárgyalatni. (Felkiáltások: Nem!)

Rakovszky István: Igen!

Farkasházy Zsigmond: Ha erre nézve garanciát nem nyerhetek, akkor konstatálnom kell, hogy az 1848-iki törvényeink egyetlen intenciója, amelyet 15. §-ában kifejezett és amely a házszabályok 319. §-ában benfoglaltatik, megszegett. Ennek a törvénynek és a házszabályok e paragrafusának, szerény nézetem szerint, de egyáltalában mindenkinek józan felfogása szerint, csak egy értelme lehet és ez az, hogy biztosítékot akar nyújtani úgy a kormánynak, mint a képviselőház bármely tagjának arra nézve, hogyha egy törvényjavaslatot benyújtott, e törvényjavaslat számára ad hoc nem lehet új házszabályt csinálni a végből, hogy a tárgyalása megakasztassék. Ha nem ez az értelme e törvénynek és e házszabálynak, bátor vagyok kérdeni az elnök urat, hogy micsoda más értelme lehet, mi célja van annak, hogy a miniszterelnök ur az 6 törvényjavaslatát visszavonta. Méltóztatnék megmondani, hogy miért kell csak a miniszteri javaslatokat visszavonni, a többiek pedig nem. Erre nézve bátor vagyok felszólalni. Felvilágosítást vagyok kénytelen kérni annál is inkább, mert az a disztinkció, amelyet a tegnapi felszólalások alkalmával méltóztatott tenni, nevezetesen, hogy a miniszteri törvényjavaslatok különböznek azoktól a javaslatoktól, amelyeket egyes képviselők benyújtanak, egyáltalán helyt nem áll. Konedálom, megengedem, hogy a miniszteri javaslatok és képviselői javaslatok közt van egy különbség. Kétségtelen, az az egy különbség, hogy a miniszter... (Nagy zaj a baloldal hátsó padjain.)

Nagy György: Az császári, ez nem-

Olcson jót csakis

WEISZ IZIDOR
Lusztig és Bán utoda

fűszerüzletében, városi bérház,
Halköz-sarok vásárolhatunk!
Telefon 221. sz. Telefon 221. sz.

zeti. A császári mindig elsőbb volt a nemzetinél! (Zajos ellentmondás.)

Simkó József: Nem áll, csak kifelé beszél! (Nagy zaj.)

„Csak egyetlenegyszer“.

Farkasházy Zsigmond: Ismétlem, én elismerem, hogy a miniszteri törvényjavaslatok és a képviselők törvényjavaslatai között egy különbség van, nevezetesen az, hogy a házszabályok és a törvény értelmében a miniszteri javaslatok feltétlenül bizottságokhoz utasítandók, a képviselők javaslatai ellenben nem feltétlenül tárgyalandók. Ez a különbség megvan, de ettől eltekintve, semmiféle különbség nincs. Az említett különbségből a házszabályok értelmében egyenesen következik, hogy a képviselők javaslatai más alakban, mint indítvány alakjában a Ház elé nem is kerülhetnek és kizárt dolog, hogy egy képviselő más alakban, mint indítvány alakjában törvényjavaslatot benyújthasson. Hogy az indítványok benyújtására előírt formában kénytelen a képviselő törvényjavaslatát benyújtani, azt involválja, hogy az indítványok számára előírt processzus van az ilyen javaslatok számára is fenntartva. És ha ettől a különbségtől eltekintünk, akkor törvényjavaslat és törvényjavaslat között különbség nincs. Én épp úgy kívánhatom az én törvényjavaslatom számára azt, hogy a most létező házszabályok alatt tárgyalassék, mint ahogy a miniszter urak kívánhatják ezt.

Ennek a kérdésnek a tisztázását nagyon szükségesnek tartom, mert egyik legfontosabb alkotmánygaranciája a parlamentnek az, hogy nem lehet tetszésszerű törvényeket egyes esetekre alkalmazni. Ha ez nem áll fenn, akkor egyáltalában felesleges a 319. §, akkor felesleges az 1848: IV. t.-c. 15. §-a, akkor semmi értelme nincs annak a formalitásnak, hogy a miniszter ur visszavonja a javaslatait és akkor igenis én is hozzájárulnék ahhoz, hogy egy másik új házszabály szerint tárgyalassék az én javaslatom. Én nem akarok arról beszélni, hogy miről szól az én törvényjavaslatom, de meg vagyok győződve, hogy mikor iskolák létesítéséről van szó, akkor mindnyájunknak egyet kell értenünk, és ez a törvényjavaslat van olyan fontos, mint a javaslat, amelyet most napirendre tűztek. De eltekintve a fontosságtól, kérem az elnök urat, méltóztassék figyelembe venni, hogy ma egy olyan stádiumban vagyunk, amely nagyon hasonlatos ahhoz, amely három esztendő előtt felforgatta a parlamentet. Talán nem olyan zajos a megnyilatkozása a törvénysértésnek, mint ez volt, de ha ez a parlament is azon kezdi a házszabályrevíziót, hogy csak egyetlenegyszer kívánja a törvényt megsérteni, akkor ennek . . .

Az elnök rendreutasít.

Az elnök: Először figyelmeztetem a képviselő urat, hogy a Háznak hozott határozatát kritika tárgyává nem teheti, ezt tiltja a házszabály. Másodszer rendreutasítom . . .

Rakovszky István: Helyes!

Az elnök: . . . mert azt fogta rá az elnökre és a Ház többségére, hogy a törvényt megszegte. Ha így folytatja a képviselő ur, meg fogom vonni a szót. (Helyeslés.)

Farkasházy Zsigmond: Erre nem lesz alkalom, mert befejeztem felszólalásomat. Csak konstátálom, hogy nem vádoltam senkit a törvény megszegésével, csak kérem a Házat, az elnököt és a kormányt, hogy a törvényt meg ne szegje.

Az elnök: Arra garanciát, hogy Farkasházy törvényjavaslatát itt tárgyalják, nem vállalhat. De arra igenis vállal, hogy Farkasházy javaslatát megokolásra kitérje.

Farkasházy Zsigmond: De a régi házszabályok szerint!

Ujabb sérelmek.

Molnár Jenő: Tegnap az elnök nem adott Lengyel Zoltánnak hozzászólást a házszabályokhoz. Ez súlyos sérelem. Így felesleges megváltoztatni a házszabályokat. (Helyeslés.)

Bozóky Árpád: A házszabályokhoz kér szót. Mi lesz, ha a házszabályok 149. §-át is eltörlik most? Akkor mi biztosítja Farkasházyt, hogy csakugyan tárgyalják az ő javaslatát? Ez mutatja, hogy a Ház tegnapi határozata . . .

Az elnök: Nem engedem, hogy a Ház határozatait kritizálja.

Bozóky Árpád: Elmondja, hogy néhány javaslat már mint bizottsági jelentés volt a Ház előtt tegnap. Mégis furcsa, hogy ezeket a bizottságok megkérdése nélkül visszavonta a miniszterelnök. Az ő javaslatainak tárgyalására szeretne határnapot kérni. Felszólítja az elnököt, válaszoljon.

Az elnök: Ki következik?

A jegyző: Lengyel Zoltán! (Egy hang: Az elnök erre bezzeg nem tud válaszolni!)

Az elnök (csönget): Kérem, az imént már ugyanerre a kérdésre válaszoltam. A felnöttek kioktatására nem vállalkozhatom. (Zaj.) Következik a napirend.

Házszabályrevízió.

Lengyel Zoltán: Ha valaki átaludott volna három esztendőt, nem tudná megérteni ezt a mai helyzetet. A miniszteri székeken Kossuth és Andrássy ülnek, de napirenden a házszabályrevízió van. Soha ily törpe ellenzéke kormányának nem volt és soha ily nehezen kormány nem kormányozott. Ha igaz, amit Apponyi a klubban mondott, akkor gróf Tisza Istvánnal szemben is hazafias kötelességünk lett volna a házszabályrevíziót megcsinálni. A horvátokkal mi történik? Ha előbb felosztatták volna a horvát tartománygyűlést, nem obstruálták volna meg a kiegyezést sem — a miniszterelnök ur kedvére. Kérdi: mikor sikerült még tízezer-husz embernek obstrukciót csinálni. És ha sikerült, ennek a többségnek van-e oka e miatt panaszkodni? Panaszkozhatnék Tisza István. De Kossuthék nem. Ha a nemzetiségekre hivatkoznak, az bizony nagy gyengeségnek a jele. Nem ezért kell a házszabályrevízió, hanem a választási törvény miatt. Valami igaza van a belügyminiszternek. De még inkább azoknak, akik előbb a reformot akarják látni, azután beszélnek revízióról. Minket úgy állítanak oda, mintha eltemették volna a magyar hadsereget, az önálló vámterületet, mi akadályoztuk meg a vezérek titkos tanácsosi címét, Lipótrendjét. Ezek a vádak alaptalanul érnek bennünket. Ennek az országnak csak tőssék-lássék parlamentje van. Szabad-e tehát képzelt veszedelmek miatt örökös szolgaságba menni? A nemzetiségekkel mindig elbántunk, de az osztrák szolgaságtól nem tudunk szabadulni. Kossuth Lajos minden nemzetiséggel barátságot kötött, hogy felszabadítsa a hazát. A nemzetiségi kérdés kedvéért az osztrák kérdésszel megfélekedezni nem lehet. Kérdi, bizonyos-e abban, hogy a házszabályrevíziót Budapesten kezdeményezték? Azt hiszi, nem. Gróf Andrássy Gyulának 1904. novemberében választóihoz intézett nyílt levelét idézi, melyben a kisebbség jogairól beszél. Igen örül, hogy a képviselő urak tizenhat óras beszédeket kívánják.

Molnár Jenő: Rogyásig!

Lengyel Zoltán: Hogyan fogja a magyar sajtó, amely jogosan követelheti, hogy megadja a nyilvánosságot a parlament ülésénél, a tizenhat óras ülésekről közölhetni a tudósításokat? Neki különben az a meggyőződése, hogy az éjjeli ülésekben nincs köszönet. Ő már megélt néhány ilyen ülést, de akkor az emberek soha sem voltak józa-

nok. Gróf Apponyi Albert és Justh Gyula régi beszédeit idézi, melyeket nov. 18-ika előtt mondtak. Gróf Apponyi a függetlenségi pártban mondott beszédében az újabb nov. 18-ra áhítotva tekintett. Justh pedig azt mondta, hogy a házszabály ellen való intézkedés önmagát semmisíti meg. Hol van itt és tegnapi cselekedete közt az összhang? Apponyi rémitgetni, fenyegetni akar minket az új november 18-al. Hát kit ijesz meg az ő beszéde? Tisza István jobban tudott fenyegetni is, gunyolódni is és mégsem ijedtünk meg tőle. Milyen végzetes romlása az a politikai erkölcsöknek, ha Apponyi, a nemzeti hős, aki 270 várost járt be s tüzet okádozott a törvénysértés ellen, aki felállította az impedimentum elvét, az megváltás gyanánt vegye az új törvénysértést.

Bizony Ákos: Apponyi ezt nem mondta.

Lengyel Zoltán: Felolvastam az imént.

Bizony Ákos: Nem igaz! Nem mondta!

Bródy Ernő: Olvasd fel nekik még egyszer.

Nagy György: Olvasd fel újra a szent ígéket.

Molnár Jenő: Ha Apponyi csakugyan mondta, — igaza van Lengyel Zoltánnak?

Bizony Ákos: Akkor igaza van, de nem mondta!

Lengyel Zoltán: Én egyszer felolvastam, elég volt. Tegnap már megírtam az egyházi idézetekkel (derűtségg), de azért kénytelen vagyok megjegyezni, hogy a pap se prédikál kétszer. (Derűtségg.)

Az elnök: Öt perc szünetet ad.

Szünet után Lengyel Zoltán folytatta beszédét. Támadta a külügyminisztert, aki Magyarország szuverenitását kétségbevonta. (Bozóky Árpád: Ugron a külügyminisztert számarának nevezte! Nagy zaj. Felkiáltások: Hol az előadó? Ki a szerző?) A 16 óras ülésekkel nem lehet az obstrukciót letörni, legfeljebb az apróbb eszközöket fogják erőteljesebbekkel fölváltani. Szóbeszéd helyett lesznek verekedések, dulakodások, botrányok, mint a híres november 18-iki éjjeli ülésen. Javasolja, hogy vegyék le a javaslatot a napirendről.

Utána Bozóky Árpád szólalt fel. Rámutat Justh Gyula nyilatkozatára, a ki azt mondta, hogy november 18-ából sohasem lesz jogszabály.

Az elnök figyelmezteti szónokot arra, hogy akkor mondott szavait nem lehet a mostani esetre vonatkoztatni, majd ismét figyelmezteti a szónokot, hogy a tárgynál maradjon, különben megvonja tőle a szót, mire Bozóky kijelenti, hogy erkölcsi lehetlenség megszavazni a javaslatot.

Az ülés vége 2 óraker.

EGYHÁZ ÉS ISKOLA.

Tanító-gyűlés. A Hajdu vármegye is magába foglaló O. I. T. E. alföldi köre ez év március 17-én tartja érdekes és magas színvonalon álló programmal III. körgyűlését Nyiregyháza városának dísztermében, melyre tanítókat, iskolaszékeket, hitközségeket s a tanügy barátait ezennel tisztelettel meghívja a kör. A közgyűlés tárgyai: Az ülést megnyitja Kuthi Zsigmond isk. igazgató, a kör elnöke, tanügyi író. Ugyancsak ő tart előadást az 1907. XXVII. törvény-cikkről. Bónis Menyhért társelnök üdvözlő beszéde, Lippe József titkár jelentése, Döry Zsigmond (Budapest) Modern törekvések és Fábrián Ferenc A hitoktatás módszeréről című értekezései a főbb pontok. Gyűlés után társasbéd. Az összes vendég-tanítókat elszállásolja a kör, ha 8 napon belül értesítik Bónis Menyhért és Fábrián Ferenc urakat Nyiregyházán.

Raktáron vannak és megrendelhetők: arató-, fűkaszálo és vetőgépek, gereblyék, gőzcséplők

Bészler és Dávid
vaskereskedőknek

Debrecen,
(Vecsey-ház)
Piac-utca 7.

VIDÉK.

Szilágymegye gyümölcstermelése.

Szilágymegye gyümölcstermelés szempontjából egyike a legszámottevőbb vidékeknek az országban. Az utóbbi időben azonban a vármegye gyümölcstermelése megfelelő vezetés és a gyümölcstermelők kellő ösztönzése hiányában hanyatlásnak indult. A megyei gazdasági egyesület most elhatározta, hogy a kormányhoz felterjesztést intéz egy állami gyümölcsfaiskola és mintagyümölcsös felállítására ügyében.

Meghíusult rablás. Zagyarékásról írják nekünk: E hónap 19-én éjjel, ismeretlen tettesek az ablakon keresztül betörték a Hitelszövetkezet helyiségébe s el akarták rabolni a Wertheim-szekrényt. Ki is emelték már a szekrényt, de ekkor észrevette őket az éjjeli őrs a község házára szaladt segítségért. Ezt alkalmasint megsejtették a rablók, mert a község házáról megérkezett emberek már nem találták meg őket. Idejében elmenekültek s a Wertheim-szekrényt, a melyben nyolcezer korona volt, sértetlenül hagyták ott. A csendőrség megindította a nyomozást kézrekerítésük végett.

A városi muzeum gyarapodása.

Debrecen szab. kir. város muzeuma az elmúlt hetekben is örvendetes módon gyarapodott. Az igazgatóság pénzen is több régiséget, néprajzi tárgyat és nélkülözhetetlen szakkönyvet szerzett. De nem apad ki a muzeum növekedésének eddig legbővebb forrása: a közönség ajándékozási kedve sem.

I. Könyveket, nyomtatványokat, kéziratokat ajándékoztak: Budaházy Miklós, Bódogh Gyula, Blattner Gyula, özv. Gréf Sándorné donatíólevél egykoru másolatát, özv. Gyurányi Alajosné dr. Wessprényi István híres debreceni orvos több munkáját, Iparművészeti muzeum, Komlóssy Miklós 35 darab debreceni vonatkozású kéziratot és nyomtatványt, Lehótzky Tivadar (Munkács), Oláh Károly, Örmény muzeum (Szamosújvár), pécsi muzeum, Soltész Ferenc régi debreceni írók könyveit, tiszafüredi muzeum, városi könyvnyomda saját termékeiből 44 darabot, Vásárbírószág egész régi irattárát. Örök letétül adott ismét besenyeyi Széll Farkas kéziratokat és a muzeumra heraldikai szempontból igen érdekes, ritka formájú cimerez nemeslevelet, melyet 1579-ben a tordai Zoltai család kapott Rudolf királytól. E nemesi cimere a millenárius kiállításán szaktudósok figyelmét is magára vonta.

II. Régiségeket ajándékoztak: Bánó Lehel honvéd huszárfőhadnagy azték istenszobrokat agyagból, Bódogh Gyula régi zárat, Kónya László régi toronyóra mutató szerkezetét, Ötvös János cőhkorszakbeli remekbe készült kocsirud véget, id. Szombathy István a debreceni magyar ács cőh lédáját és régi irattárát, Puchlin Mihály postai zsákvágókést a delisánsok korából, Varga Antal balmazújvárosi ref. tanító bronzkori kést, több rendbeli pecsételőt s egyéb régiségeket.

III. Pénzeket, érmekeket ajándékoztak: Csanak István 2 római bronzpénzt, Ferkó Gyula 4 drb ezüst pénzt, Löfkovits Arthur Bethlen Gábor 1622-ben vert tallérját, Nagy Lajosné 8 drb pénzt.

IV. Néprajzi tárgyakat ajándékoztak: Bánó Lehel mexikói festett dísz tárgyakat, Dalmy Kálmán érmelléki szőlőlőből való régi pajta-zárat fából, Erdélyi Gábor ugyanott használt szüreti nagy tálat, Nagy Lajosné himzéseket, Varga Antal (Balmazújváros) úepies rézgyűrűket, Vásárbírószág szironyos bőrbuagyellárist, Zoltai Lajosné Földesen használt kasornyt.

V. Szépművészeti tárgyakat ajándékoztak: Blattner József Barcza Dani, a híres kommisszáros szénnel rajzolt arcképét, F6-felügyelőség Ó felsége 75. születése emlékére készült plakettet bronzból, Sesztina Jenő két olajfestésű arcképet 1812-ből. A szíves ajándékozóknak ez uton is hálás köszönetet mond a muzeum igazgatósága.

VÁRMEGYE.

Hajdumegyei jegyzők bálja. A hajdúvármegyei jegyzők Püspökladányban, az uri kaszinó termeiben folyó évi február hó 29-ik napján jótékonycélu táncmulatságot rendeznek. Kezdeté este fél kilenc órakor. Belépő-díj: személyenként 2 K, családjegy 5 K. A mulatság tiszta jövedelme az Erzsébet országos jegyzői árvaház javára fordítatik. Idegen vendégek elszállásolásáról gondoskodva lesz.

Az orvosok értekezlete. A hajdúvármegyei orvosok tegnap délután 3 órakor értekezletet tartottak a megyeház közgyűlési termében, dr. Losonczy Álmós tisztifőorvos elnökle alatt. Az értekezlet, amelyen vagy huszan jelentek meg, az országos munkás betegsegélyező pénztár ügyében foglalt állást az orvos-szövetség határozata ellen. Gáspár Géza dr. adta elő a pénztári orvosok álláspontját, a mely szerint átlag minden betegpénztári tag után évenként fizessen a pénztár 4 koronát, a 10 koronán túl fizető tag után pedig a többlet 20 százalékat. Miután pedig az átlag 20 koronán túl van, a 6 koronát nemcsak elérik, de még többet is. Az értekezlet többek felszólalása után dr. Losonczy Álmós javaslatát fogadta el, t. i. minden betegpénztári tag után (a családdal együtt) 6 koronát követelnek; ha a pénztár nem teljesíti ezt a követelésüket, akkor március hó 15-én mindnyájan lemondanak és akkor a betegeket a községi és városi tarifa szerint gyógyítják. Elhatározták még azt is, hogy tömegesen utaznak fel az orvos-szövetség közgyűlésére, nehogy a pénztári orvosok a vidékieket leszavazzák. A határozatot egyhangulag hozták, ami a szolidaritás bizonyosága.

Hajdumegye közgyűlése. Hajdú vármegye törvényhatósági bizottsága február hó 29-ik napján, délelőtt 9 órakor, a vármegye székházába nagytermében rendkívüli közgyűlést tart. A tárgysorozat fontosabb pontjai: az alispán a vármegyei tisztviselői állásoknak részvénytársulati vagy szövetkezeti alapon szervezett pénzüzetek és nagyipari vállalatok igazgatósági vagy felügyelőbizottsági tagsági állásaival összeférhetősége tárgyában kelt belügyi rendeletet bemutatja és bejelenti, hogy a hajdúszoboszlói részvénytársulati takarékpénztárnál felügyelőbizottsági elnöki állást visel; dr. Czeglédy Mihály tisztügyész a debreceni polgári takaré- és segélyszövetkezetnek igazgatósági tagja, a debreceni közli zálogintézetnek pedig elnöke; dr. váradi Szabó János közigazgatási gyakornok, hogy a debreceni forgalmi bank részvénytársaságnál és a debreceni népsegélyező bank, mint szövetkezetnél igazgatósági, a debreceni általános takarékpénztárnál felügyelőbizottsági tagsági állást foglal el; a nagyváradi—budapesti törvényhatósági ut

püspökladányi átkelési szakasza kiépítésének biztosítására megkötött vállalati szerződést bemutatja; a hajdúszoboszlói vasuti hozzájáró ut, Hajdúszoboszló város „Városháza” és Hajdúszoboszló város „Hadházi”-utcájának kiépítése tárgyában előterjesztést tett; az új vármegyei ház építése ügyében készített felirat küldöttség útján adassék át; jóváhagyás végett bemutatja a tiszafüredi—ujfehértói, a hajdúhadházi—tiszapolgári th. utak, a vámospécsi és téglási vasuti hozzájáró utakra szükséges kőanyagok kifizetésének biztosítására megkötött vállalati szerződéseket; a Somossy Béla lemondása folytán üresedésbe jött lőtenyészbizottsági tagsági hely betöltése; Nyitra vármegye a Postyén fűrdőben létesítendő gyógyház költségének részbeni fehezésére alapítvány tételt kéri; Abauj—Torna vármegye közönségének a fegyvertartás, lőpor- és fegyverárúsítás szabályozása tárgyában alkotott szabályrendelete; a helyi érdekű vasutaknak a szállítási adó megszüntetése tárgyában a pénzügyminiszterhez intézett felirata; Szabolcs vármegye törvényhatósági bizottságának átirata az 1848—49-iki honvédek nyugdíj-ügyének rendezése tárgyában; Hajdúszoboszló város képviselőtestületének határozata a városi tisztviselők és összes alkalmazottainak betegségük esetére fizetésüknek 20 héten át való élvezése tárgyában; Nádudvar község képviselőtestületének Frank József segédjegyző és Kállay Ferenc iktató fizetésének felemelése tárgyában kelt határozata; Hajdúszoboszló város képviselőtestületének a városi tisztviselők és összes alkalmazottak fizetésének betegség esetén egy évig folyósítása tárgyában kelt határozata; Mikepércs község képviselőtestületének a községi jegyző részére drágasági pótlék megállapítása tárgyában kelt határozata, felebbzárással stb. A közgyűlésnek összesen 54 tárgya lesz.

Hajdudorog a 48-as honvédekért. Lélekemelő, hazafias határozatot hozott Hajdudorog képviselőtestülete a szabadságharc munkaképtelen, elaggott harcosai érdekében. Elhatározta, hogy a még életben levő 48-as honvédeknek, amíg csak élnek, havonként 20 korona segélyt ad. A határozatot jóváhagyás végett felterjesztik a vármegyéhez. A kis Hajdudorog így főzte le áldozatkészség dolgában a nagy és gazdag Debrecent.

Husz Ábrahám büntársai.

Pénzhamisító banda.

Nagyon lassan halad a felakasztott Husz Ábrahám büntársainak pénzhamisítási bűnperében a tárgyalás. A bíróság rendkívül lassan haladhat, mert a vádlottak és a tanúk nagy része nem tud magyarul és a tolmács útján kell kiszedni belőlük minden szót. A tárgyalás iránt éppen ezért nagyon megcsappant az érdeklődés. Nem is történik semmi érdekes mozzanat: A vádlottak tagadnak, sőt még a tanuknak is erősen meggyöngyült az emlékező tehetségük. A legfontosabb kérdések elől kitérnek. A nagy bűnpör, mint a jól megszurt hólyag, napról-napra jobban zsugorodik.

Husz vallomását felolvassák.

Husz Ábrahám vallomását Debrecenben a letartóztatáskor vették fel. Husz Ábrahám mindent letagad. Nem tud semmit arról, hogy 50 koronás hamis pénzeket gyártottak és nem vett részt semmiben. Ő Petrován volt kocsis és azután 1904-ben szatócüzletet nyitott. Az üzletben egy hirdetési tábla alatt megtalált és lefoglalt levelekről nem tud semmit, nem tudja, hogy hogyan

Csinos béli fél cipők legolcsóbban a Központi Cipő és Kalapáruházban
Dréher mellett kaphatók. Telefon 435. szám.

FÜSZERÜZLET

Vásárlás könyvre vagy készpénzen.
Minden csomag házhoz lesz szállítva.

MAYER JENŐ

Telefon 145.

CSEMEGE-ÜZLET.

Minden idénynek csemege áru állan-
dóan frissen kaphatók.

kerültek oda, ki írta oda azokat és mit tartalmaznak. Fischertől 6 levelet Antwerpenből soha sem kapott. Szeptember 4-én tényleg ott volt a huszti vásáron egy apszai zsidó emberrel, akinek a nevét nem tudja és akivel egy paraszt embertől bört vásároltak, de 6 10 koronásokkal fizetett, amit Fischer Ignác, Lebovits Ábrahám és Farkas Herschel igazolni is tud. Ajánlott leveleket Londonba sohasem küldött és lakásán talált bünjelként szereplő postai feladó vevényről semmit sem tud. Különben az egész pénzhamisítási ügyről sem hallott semmit. Csak utólag, letartóztatása után tudta meg, hogy hamis 50 koronások vannak forgalomban és nem is 6 szerepel ebben az ügyben, hanem unokacsese, akit szintén Husz Ábrahámnak hívnak.

Elnök megkérdezte, hogy németül és oláhul akar-e felelni Fischer a kérdésekre. Fischer Darvai Sándort kívánta tolmácsnak, akit jobban meg tud érteni oláhul.

Tanuvallomások.

Ezután a vádlott, Fischer Lázár azt vallja, hogy esztendei távollét után jött haza és három napra rá letartóztatták a csendőrök. Akkor hallott először a Husznál talált levelekről. Fischer Ignác, a vádlott testvére, nem tudja, hogy Husz külföldről hamis bankóval telt csomagot kapott. Lázár, testvére sokat járt külföldön. Lebovics Ábrahám tudja, hogy Husz Tannenholz Hers-hez többször vitt csomagot, de hogy Londonból kapott-e valamikor levelet, nem tudja; Fischer Lázárt nem ismeri. Farkas Hers (Husz rokona) 3 év előtt postakocsis volt vele együtt. Tannenholzot nem ismeri.

Ezután felolvasták a bécsi törvényszék ítéletét. Nuchem Sapira és a többi elítélt tagadják, hogy a magyarországi vádlottakat ösmernék. Nuchem azt mondja, 6 nem szállított hamis pénzt, csak ily módon esaltak. Felolvasták a stanislaui járásbírósg átiratát, amelyben közli, hogy 1904 július 27-én és augusztus 5 közt kerültek Galiciában forgalomba a hamis 50 koronások Fisch Ábrahám és Nuchem Sapira útján.

Ezután Kopolovics Wolf vádlott kihallgatása következett; ártatlannak mondja magát. Hamis 50 koronásokkal fizetett a vásáron. Felmutatják neki a hamis 50-eseket, mire kijelenti, hogy azok az övé sohasem voltak.

Utána Katona István boeskorborkereskedőt hallgatták ki, akinek feljelentésére a nyomozás megindult. Husz tőle bőrt vett, amelyeknek árát a vele jött társa fizette ki 2 darab hamis 50 koronással.

— Ki volt az a másik?

— Így nézett ki, mint ez az uri ember — felelte a tanu és Kopolovitsra mutatott. (Derűltség).

Délután folytatták Katona István tanuvallomását, amelyre esküt tett; míg az időközben elhalt Katonáné vallomását felolvasták.

Ma folytatják a tárgyalást.

VÁROSHÁZA.

Igazgatósági ülés. A hajdunánási vasut igazgatósága hétfőn délelőtt 9 órakor tart ülést a városháza közgyűlési termében. Az egyre emelkedő forgalmu vasut mult évi üzleteredménye oly fényes, hogy ismét osztalékot fog adni a törzsrésztvények után.

Az új bérkocsi-szabályzat. A város jog- és pénzügyi bizottsága tegnap délután tartott ülést Vecsey Imre főjegyző elnöke alatt. Jelen voltak az ülésen: Végh Gyula rendőrfőkapitány, dr. Magoss György tiszti főügyész, Király Gyula tanácsnok, Aczél Géza főmérnök, Varga Károly tb. tanácsnok, Márton Imre, Juhász Ignác, Sinka Sándor, dr. Baesó Dezső, Csanak János, Simonffy Imre és dr. Fejér Ferenc. Az ülés

egyetlen tárgya az új bérkocsi-szabályzat volt, amelyet már kimerítően ösmertettünk. A bizottság hosszas nyelvészeti viták és szörendi módosítások után elfogadta végre az új bérkocsi-szabályzatot, amelynek mielőbbi életbeléptetését régóta várja már a közönség.

Utóállítás. Az e havi utóállításán 5 hadköteles közül 3 vált be katonának, 3 apa közül 1 keresetképtelen lett, 1 kórházi megfigyelés alá került.

Az építkezési szabályzat. A városrendezésről készített tervezet és szabályzat, amely kerékkötője volt hónapokon keresztül a város sokkal életbevágóbb ügyeinek, a közgyűlés elé kerülhet végre. A kiküldött albizottságtól nagysokára visszaérkezett a javaslat az amugy is gyenge és költséges volta dacára is rossz szabályozási tervekkel egyetemben a tanácshoz. Most még a jog- és pénzügyi bizottság van hátra, ahol azonban újra megakaszthatják azok, akik eddig sem siettettek.

Szállítási engedély. A gázgyár az ammoniák kitermelésére szükséges gépeket csak részben tudja Magyarországon beszerezni, ugy kénytelen némelyeket külföldről szállítani. Az itthon nem kapható gépeket a gázgyár igazgatósága Németországból, Berlinből rendel meg. A gázgyár most szállítási engedélyt kért, hogy a gépeket mentől hamarabb szállíthassa.

Zilahy Gyula ünneplése.**Negyedszázados jubileum.**

Negyedszázad előtt, mint fiatal szerelmes színész lépett a debreceni szinpadra Zilahy Gyula. Lelkesedés fakadt jelenése nyomán, szeretet vette körül s áhította a közönség azokat a jelenéseket, melyekben a becézetté lett Zsül a színen lehetett.

A debreceni szinpadról az ország első intézetéhez: a Nemzeti színházhoz jutott. A debreceni közönség fájlalta távozását, a főváros örült a megérkezésén. Mert Zilahy Gyula hódított Budapesten is. Szerepeinek javarészeiben excellált.

Diadalmas szereplése közben támadt az az ideája, hogy társulatot szervez s mert tért a vidék ígért, pályázott az aradi színházért. Azt a pozíciót, amelyben babérrdő vette körül s művészi diadalokról dalolt benne még a madár is, feláldozta a küzdelmes, gondterhes igazgatói szereppel.

A debreceni közönség negyedszázad előtt fájlalta a távozását s most, mikor 25 év után visszatért, örömmel üdvözölte. Mint színészt, mint művész embert nehezen látta volna viszont hosszabb időre közönségünk, de időközben Zilahy átlépett a színigazgatás tövises útjára, ahol babérrnál gazdagabban termelt számára a csalódás.

Ebben a nehéz és gyötrő szerepében visszavágyott a debreceni szinpadhoz, ahol szerették, mint színészt s ahol a színigazgatás bo-

gáncsos útján is több sikert remélt. Nem is csalódott. A siker itt kezdett új pályáján ébredezni s úgyszólván lépten-nyomon követte, de megnehezítette a remélt nyugalmat az az igény, amely a színigazgatók álmairól szokta leszedni a rózsás szint.

Ha a kritika mint igazgatót ezerféle változattól áthatott működésében mindég ébren követte, mint művészt folyton nagybecsülte s nemcsak meghódolt előtte, de elismerése legmelegebb áradatával vette körül.

Hogyne hódolna meg előtte a mai napon, amikor művészi működésének negyedszázados ünnepéhez jutott. Hiszen az ő szinpadai szereplése nem volt olyan hétköznapi, amely a rohanó idővel maradandó emlék nélkül pusztul a semmiségbe. Ellenkezőleg. Alakításai mély hatást keltettek. Azokat, akik a multból s azokat, akik a jelenből ismerik, egyaránt lelkes, meleg elismerésre készítették.

Mint a napi események krónikásai, örömmel örökítjük meg, hogy ez a művész ember ugyanazon a szinpadon ünnepli művészetének jubiláris évfordulóját, ahol az ő művészi ereje megszületett, életre ébredt.

Debrecen város hatósága, közönsége, pályatársai és tisztelői ma művészt megillető szeretettel sietnek meleg ovációk közepette leróvni elismerésük adóját. Osatlakozunk hozzájuk mi is és Zilahy Gyulának, a magyar szinpad művészenek lelkes örömmel nyújtjuk át az elismerés babérrját.

SHINHÁZ.

Kócián hangversenye. Kócián, a világhírű hegedűművész hangversenye töltötte be a tegnapi színházi estét, rendkívüli, értékes élvezetet nyújtva játékaival a művészi zenéért lelkesülni tudó közönségnek. A ritka élvezetben azonban csak fél ház közönsége gyönyörködött, pedig a művész játéka zsu-folt házat is megérdemelt volna. Kócián játékaival ma is elragadta a közönséget. Tűz, erő, majd bámulatos finomság és könnyedség váltakoznak játékában. Technikája elragadó. Minden egyes számával tüntető tapsokra lelkesítette a közönséget.

Zilahy 25 éves jubileuma, mely öt estére terjed, ma kezdődik. Az előadás előtt nyílt színen a szintársulat nevében Békés Gyula titkár, a rendező-bizottság elnöke fogja üdvözölni s nyújtja át a társulat gyönyörű ezüstkoszoruját. Ugyanekkor ünnepli a színügyi bizottság is Zilahyt. Az ünnepeletés után Tóth Kálmán történelmi vigjátéka, a Király házasság kerül előadásra, melyben Kopjai Imrét, egyikét legjobb alakításainak, játsza el a művész. A jubileumra emlék-albumot adtak ki Zilahy tisztelői s abban jelesebb íróink tollából is vannak apróságok. Irtak bele: Ábrányi Emil, Porzolt Kálmán, Pósa Lajos, Herczeg Ferenc stb. Szatmáry Zoltán írónk pedig Zilahy életrajzát írta meg, a tőle megszokott kelle-

KÁVÉ-ÜZLET.

Mindenkor a legfinomabb faj kávék vannak raktáron.

MÁYER JENŐ

Telefon 145.

TEA-ÜZLET.

Zamatos, erős orosz és kínai teák.
Kittűnő minőségű angol rumok.

mességgel. Vasárnap este a Csöppséget adja Zilahy s ez alkalommal az első felvonásban Kiss Béla zenekarával fog közemrűködni.

Cassanova. Vasárnap délután ezt a szép muzsikájú operettet adják, melyben részt vesz Zilahyné, Zsigmondy, Lónyay és Horváth Kálmán.

Az Uranus tegnapi sport előadása. Pompásan sikerült az Uranus agilis társigazgatójának, Suchán Rezsőnek az az eszméje, hogy sport előadást rendezett. Fényes bizonyítéka, hogy a tegnapi esti bemutatót a 8 és 9 óras előadást teljesen telt ház előtt tartották. A közönség általános tetszésnyilvánítással fogadta a pompás műsort, mely tíz élvezetes, tanulságos képből áll. Ennyi agilitás teszi érthetővé az Uranus páratlan népszerűségét és látogatottságát. E pompás műsor, melynek híre ma az úri körökben már bizonyára elterjedt, ma lesz utoljára bemutatva. Holnap ismét új műsor kerül bemutatásra. Szenzációs újdonsága, „Dráma a Glecserek között” című rendkívül hatásos természet után készült fővel, több pompás új bohózzattal. A kedvezményes áru jegyekfizetési is nagy kelendőségnek örvendenek, melyeket a pénztárnál lehet váltani. A mai előadásokra jegyeket délután 2-től lehet újból előre váltani.

Az Uranus mai Hieg-Life sport-előadásának műsora. 1. Alföldi nyulavadászat. (Magyar felvétel.) — 2. A Szajna átúszása, 0-fokos vízben. — 3. Olympia verseny Görögországban, a görög király jelenlétében. — 4. Az első regatta. — 5. Ugetőverseny Londonban. — 6. Sky-verseny Chamoniában. — 7. Nagy akadály löverseny Epsomban, 16 kilométer táv. — 8. Uj-Sevillai bikaviadal, Alfonz spanyol király jelenlétében, gróf Buceinelló győzelmével. — 9. Les Kiriki, japán akrobata csoport bámulatos mutatványai. (Színes kép.) Műsoron kívül: A zab hatása. A szezon sláger bohózata. Műsorváltozás fenntartva. Előadások kezdete este 6-tól 10-ig óránként. Helyárak, mint rendszeren. Vasárnap és hétfőn, február hó 23-án és 24-én „Dráma a Glecserek között”, szenzációs újdonság. Azonkívül pompás, mulattató új műsor.

UJDONSÁGOK.

* **A Debreceni Kölcsonös Segélyező-Egylet** f. hó 23-án, vasárnap délután 3 órakor, a Kereskedő-társulat dísztermében tartja 24-ik évi rendes közgyűlését. A felszámoló 19-ik évtársulat kifizetése f. hó 24-én hétfőn reggel 9 órakor kezdődik. A felszámolás alkalmával az intézet mintegy félmillió korona készpénzt fizet ki tagjainak.

* **Az országos orvos-szövetség** debreceni fiókja ma ülést tartott dr. Ujfalusi József elnöklete alatt s tiltakoztak az országos munkás betegsegélyező-pénztár s az országos orvos-szövetség között létrejött egyezség ellen, mivel az orvosdíjazást tagonként s évenként összesen 3 koronába állapították meg s a f. hó 23-án, Budapesten tartandó országos orvos kongresszusra küldöttséget menesztettek, dr. Kenézy Gyula elnök vezetése alatt, hogy csatlakozzanak az ország összes főkszövetség tiltakozásaihoz s lépjenek sorompóba a 6 koronás évi díjazás mellett. A küldöttségben több helybeli orvos vett részt. Az orvosszövetség egy kérdésben is döntött, t. i.: a holnap tartandó

orvosválasztásra, mely a Bikur Cholim betegsegélyező-egyletnél fog lefolyni, azt határozták el a helybeli orvos-szövetség összes tagjai, hogy ezen egyletnél orvosi állást el nem fogadják, mivel a mostani orvos, dr. Rózsa Mór, 9 év óta tölti be ezen állást csekély díjazásért s így az ő állására egy helybeli orvos sem tart igényt.

* **Hölgyek gyűlése.** Mindazon hölgyeket, akik a szanatóriumi egyesület debreceni bizottságának tagjai, tisztelettel kérem, hogy f. évi február hó 24-én, azaz hétfőn délután három órakor rövid értekezletre a kereskedő társulat tanácstermében (kereskedelmi felsőbb tanintézet épületében) megjelenni sziveskedjenek. Tisztelettel: Újhelyi Andrásné.

* **Kefegyári munkások bálja.** Ma este tartják meg a Falk-kefegyár munkásai szokásos téli mulatságukat a Koronában. A bál iránt nagy az érdeklődés, annyira, hogy a rendezőség buzgalmát szép anyagi és erkölcsi siker fogja koronázni, a talp alá való Veress Tóni fogja kivilágos kivirradtig huzni.

* **Meghívás a dohánytermelők értekezletére.** A debreceni gazdasági egyesület t. tagjait felkérem, hogy a Hartstein Nándor ur által f. hó 23-án, vasárnap délután 10 órakor a városháza nagy tanácstermében, a dohánytermelők érdekében összehívott értekezleten megjelenni sziveskedjenek. Riekl Antal elnök.

* **Debreceniek a nagyváradai tornaversenyen.** A tegnapi nap folyamán közölte a debreceni tornaegetlet elnöksége a nagyváradai Sport Egylet elnökségével a vasárnap tartandó versenyen résztvevők, valamint ezek kíséretének névsorát. Eszerint versenyezni mennek Horváth Aladár, Zöld József, Vadon Géza, Tihanyi László, Szmétanovits Gy., Hauck E., Vilmos Béla, Rudolfi Imre, Czink Sándor, Törökfalvi L., Nagy L. és dr. Hajnal Dezső; kíséretükben pedig Lestyán Adorján kir. tanácsos közjegyző, Jánossy Zoltán ev. ref. lelkész, dr. Magoss György városi tisztifőügyész, Csóka Samu városi tanácsnok és dr. Horvay Róbert főreáliskolai aligazgató.

* **Koldulás a tilalom dacára.** A koldulás egyes emberekre nézve, akik leginkább iparszerűleg foglalkoznak vele, egész jó üzletnek bizonyult. Legalább itt Debrecenben még minden jött-ment svihák gazdagon jutalmazva távozott el. A rendőrség bármennyire ügyel is ezekre az élősdi emberekre, mindig akadnak olyanok, akiknek sikerül kijátszani a figyelmet. Tegnapi is kettő került a rendőrség kezei közé: Lengyel Sámuel és Ungár József. Az előbbi a Husz Ábrahám tárgyalására jött ide, de elutazni már nem tudott, a másik országos csavargó. Két nap óta koldulnak a városban s külön-külön 30-40 koronát szedtek össze. A rendőrség mind a kettőt örökre kitiltotta a város területéről és eltoloncolta.

* **Jótevény adomány.** Dr. Bruckner Ernő a Forgalmi bank nevében hetven koronát küldött a tüdőbetegek szanatóriuma javára Mihálovits Jenő pénztárosához, amely jótevény adományért ez uton fejzi ki köszönetét a szanatórium egyesület debreceni választmányára.

* **Vakmerő tolvajok.** A minden napi életben sok furcsasággal találkozik az ember. Megtörtént, hogy ravasz emberek, a rendőrök bosszuságára, felszedték egy utca egész kövezetét s azt eladták. A mikor az eset kitudódott, a közönség hangos kacajjal fogadta a tolvajok csinját. Ehhez csaknem hasonló eset történt Vásári András Péterfi-utca 63. szám alatt lakó gazdálkodóval, akinek tanyája a sámsoni útfélen esik. A szépen gondozott gazdaság egészen kivált a közeli tanyák közül. Magas és sűrű akác övezte, mely ritka szép határt képezett a tanya körül. Ez a szép akácok nincs többé, mind egy szálig eltűnt. Helyét csupán a földből kilátszó apró fatörzsek jelzik, amit a tolvajok nem akartak, vagy nem tudtak elvinni. A párját ritkító esetről tegnap szerzett tudomást Vásári András, aki az esetet feljelentette. Száz darab akácot vágtak ki és vittek el.

* **Az öngyilkos postatiszt temetése.** Az öngyilkossá lett Móró Mihály posta segéd tisztet tegnap délután 3 órakor nagy részvét mellett temették el a közkörház halottas házából. A temetésen óriási közönség jelent meg s mély részvéttel vette körül az apró kis árvákat, akiket egyik rokonuk vett ideiglenes oltalmába. A szerencsétlen véget ért postatisztet a reform. egyház szertartásai szerint temették és a hatvanutcai temetőben helyezték örök nyugalomra.

* **Csalás zálogóvadulával.** Furfangos csalónak csaknem áldozata lett tegnap Kelemen Márton kereskedősegéd. Tegnap délután ugyanis egy fiatal ember kereste fel s egy zálogóvadulát ajánlott neki megvételre. A zálog rendkívül értékes ékszer volt, a melyet nevetségesen csekély összegre zálogosított el a tulajdonos. A fiatal ember ez értékű tárgyért csupán tízennygy koronát kért Kelemenőtől, mely összegért a zálogjegy tulajdonába ment volna át. Kelemen, aki nagyon szerette volna megvenni a zálogjegyet, de, mert attól tartott, hogy a fiatal ember becsapja, visszament az üzletbe, hogy barátaitól tanácsot kérjen. A fiatal embernek pedig meghagyta, hogy várjon, azonnal hozza a pénzt. Kelemen pár perc múlva ismét visszatért, kezében a tízennygy koronával, de a fiatal embert hasztalan kereste; míg ő bent volt megugrott. Kelemen azonnal tisztában volt vele, hogy valami csalóval állott szemben, aki kevésbe mult, hogy rá nem szedte. A kezében maradt zálogjegyet azonnal elvitte a rendőrségre, hol most szörnyen érdeklődnek a megugrott fiatal ember kiléte iránt.

* **Tegnapi halottak.** A tegnapi nap folyamán a következő haláleseteket jelentették be az állami anyakönyvi hivatalnál: Huszti Lajos r. kath. 29 napos, Szabó Mária ref. 10 hónapos, özv. Török Imréné ref. 39 éves, Csordás Sándorné ref. 32 éves.

* **Kirabolt pénztár.** Vakmerő tettet követett el tegnap egy hetes, aki Kovács László szatócsnál szolgált a Veselényi-téren. Az üzletben csupán ketten voltak, mikor Kovácsnak dolga akadt, kiment s magára hagyta hetesét. Távolléte alig néhány percet vett igénybe s hamarosan visszatért. Az üzlet üres volt, a hetes eltűnt. A pult fiókja, mely üresen hevert a földön, mindent megmagyarázott, hogy távolléte alatt mi történt. Hetese meglapta s a rablott pénzzel megszökött. Kovács azonnal jelentést tett a rendőrségen, mely a tolvaj hetes kézrekerítése iránt intézkedett.

* **Gummi különlegességek** Györfi Sándor kötszerésznél. Simonffy utca 2. sz.

NYILTTÉR.*

Országunk legnagyobb vidéki kereskedelmi városában egy

3 év óta fennálló

K 350-000 forgalmazó jómenetelű

**Vaskereske-
déshez**

társ kerestetik K 30-40-000 tőkével, melynek 15% tiszta évi haszonnak biztosítatik. Az illetőnek nem okvetlen szakembernek, de kereskedőnek s irodai embernek kell lennie, szakember előnyben részesül. — Ajánlatokat a kiadóhivatal

„Biztos jövő“

jelige alatt továbbit.

SARG-féle • 60
KALODONT
LEGGYÖBB
FILLÉC FOG-CRÈME

Ha irodájában

nyomtatványra, üzletkönyvre vagy bármire van szüksége, hívja telefonon

106. számot.

MIHÁLY mindent jól és olcsón szállít.
Debrecen, Főter 30.

Hol lehet jól szórakozni

?

a Kölcsey kávéházban!

Bien Asphalt fedő lemezei

a téli fagynak és nap hevének

ellentállanak
Takaréktűzhelyek, francia konyhák, zsírolvasztó-edények raktára

Sesztina Lajosnál Debrecen, Piac-u. 23

Ünnepélyes megnyitás!

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni hogy a

„Kis Pipa“ vendéglőt

Dégenfeld-tér 8. sz.

Fixl György urtól átvettem és azt ujonnan átalakítva

folyó hó 25-én

ünnepélyesen megnyitom.

Kitünő magyar konyha, háziisan készült hurka és kolbász, tisztán kezelt jó borok, naponta többször csapolt Kőbányai sör. Olcsó árak, szolid és pontos kiszolgálás.

Jó cigány zene.

A n. é. közönség szives pártfogását kéri.

Praszner János vendéglős,

Moskovits József

uriszabó divatterme

Angol és hazai szövet
ujdonságok raktára

A legelegánsabb

úri ruha különlegesség

elsőrendű szabóműhelye

❁ Piac-utca 46. szám az udvarban. ❁

Donogán és Somossy

Debrecen, Kistemplombazár.

Báliidényre:

Csipke ruhák, Batisztruhák

Legdivatosabb

selyem kelmék,

Francia himzett batisztok.

!Óriási választék!

PRELOVSZKY ANDRÁS

uriszabó üzlete- és egyenruházati intézete

Debrecen, Kossuth-utca 4. szám.

Megérkeztek a tavaszi öltöny- és felöltő szövet különlegességek, melyeket a

legelegánsabban

készítik el.

Készítik egyszersmind alkalmi-, salon-, smoking-, frakk-öltönyök- és lovagló britses nadrág különlegességeket.

Aki
olcsón akar vásárolni,

keresse fel most az

Ott Károly

utóda üzletét

Kossuth-u. városháza alatt

Csipkék, szalagok, női-pipere és bé-lésárúk. Ruhadiszek, kézimunka kel-lékek, férfi ingek és nyakkendők, vi-rágok, divánpárnák, alsószoknyák, ha-risnyák és szabókellékek

Rendkívül olcsó leszállított árak mellett.

Ott Károly u.

A Közgazdasági Bank részv.-t.

XVI-ik évi rendes közgyűlését

1908. március 1-én, vasárnap délelőtt 11 és fél órakor tartja meg Debrecenben a „Kereskedő-Társulat“ székháza dísztermében,

melyre a t. részvényesek azon figyelemzetéssel hivatnak meg, hogy az alapszabályok értelmében a közgyűlésen jogaikat csak úgy gyakorolhatják, ha részvényeiket a közgyűlés előtt legalább 8 nappal a társulat pénztáránál, vagy a Pesti Hazai Első Takarékpénztárnál, vagy a debreceni pénzügyintézetek valamelyikénél leteszik.

T A R G Y S O R O Z A T:

1. Az igazgatóság évi jelentése a lefolyt 1907. évi üzletéről.
2. A felügyelő bizottság jelentése és ennek kapcsolán
3. Határozathozatal a múlt évi nyereség felosztására és az igazgatóságának erre vonatkozó indítványára nézve.
4. Határozathozatal a felmentvény megadása tárgyában.
5. Az igazgatóságából sorrend szerint kilépett 2 tag helyének betöltése és egy új igazgatósági tag választása 3 évre.
6. A felügyelő bizottság 4 tagjának megválasztása 3 évre.
7. Az igazgatótanácsból sorrend szerint kilépett 6 tag és az év közben leköszönt 1 tag helyének betöltése.

Debrecen, 1908. február 8-án tartott ülésünkben

Az igazgatóság.

JEGYZET: Az évi zárszámadások, valamint az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentése 8 nappal a közgyűlés előtt a társulat irodájában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Díja 10 szögig 40 fillér, minden további szó 4 fillér; vastagabb betűkkel nyomtatott szó 4 krajcár, 8 fillér.

Levélnél tudakozódásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges postabélyeg be-
küldetik.

Apró hirdetések előre fizetendőek.

Levelezés.

A következő című levelek d. e. 10-12-ig és d. u. 4-6-ig átvehető a kiadóhivatalban; Eszményi, — 58, — Morepatre, — De Gaspero, — Sötét éjszaka, — Urivőnek, — Igazgató, — Örökké hálás, — Afrodite, — R. L. vasutas, — Nem fogja meg bánni, — Nem kalandra vágyom, — Barna szemű, — Gizella, — Elni vágyó, — Szép jövőremény, — Komoly iparos, — Gyöngyvirág 33., — Kellemes órák, — Bátorság, — Szerető szív, — Vadrózsa, — Ékete szem, — Sorsfűdözött, — Elkésett levél, — Unalmas téli napok, — Italmérőnek, — Kitaró, — Levendula, — Bolygó csillag, — Kék nefelejts, — Hamis cica, — Őszi rózsza, — Becsület, — Jó indulat, — Polgár asszony, — Kék szakál, — Piros hajnal.

HÖLGYEIM! Én egy 58 éves erőteljes vig ember vagyok, pár száz forinttal rendelkezem, biztos egzisztenciám van, mint vállalkozó hozzá-
m illő s pár ezer koronával rendelkező ma-
gános öz. nőt feleségül veszek, cím 58 je-
lige alatt a kiadóban. 7176

MELYIK nemes lelkű uri család volna hajlandó szerény igényű német leányt mint nevelőnőt, vagy házi kisasszonyt elfogadni, ki zongorázni tanítana. Teljes című leveleket kér „Ezer hála“ jelige alatt a kiadóba. 7181

Ajánlat.

HARISNYAKTÓ IPAR VÁLLALAT. Haris-
nyák kötése és fejelése felvállaltatik **Bonyás**
Emilnél Debrecen, Tisza palota. 9118

MAGANDETECTIV ajánlkozik a legdiszrebb
megfigyelésekre és nyomozásokra. Megbiza-
tóságról kezeskedve. **Krámer József,** Iskola
utca 4. 6383

FÜSZERKERESKEDŐSEGED, perfekt detai-
lista, főtéri előkelő üzletben alkalmazást nyer.
Csemege árúknak és kirakatkészítésben
járatosak előnyben részesülnek. Cím a kiadó-
hivatalban. 7161

KIADÓ a Postakerti csőszháznál egy darab
föld. Értekezhetni Erzsébet-ut 31. 7090

SZARAZ vágott fa 100 klg.-onként házhoz
szállítva 1 frt. 40 kr-ért kapható. 1000 klg. vé-
telnél 1 frt. 30 kr. **Varga Károly** szén és fa-
kereskedőnél Libapiac, Telefon 465. sz. 6976

NAGY Antal kárpitos és diszítő **Arany János-**
utca 38. 6903

HAJ! HAJ! Hajfonatok, parókák, hajbetétek,
copfok, frizettek jutányosan, mindennemű haj-
munkákat készít **Bocan Ferenc** fodrász, Hat-
van utca 2. Kihullott haját veszek. 9409

SZOLID leány ajánlkozik pénztárhoz vagy
jobb üzletbe elárúsítani. Cím a kiadóba. 7117

HÁROM szoba, konyha, kamara május 1-től
kiadó **Kossuth-u. 40. sz. alatt.** 7180

KIADÓ ÜZLETHELYISÉG! Kiadó egy pék-
kemence üzlettel. Értekezhetni **Hajduböször-**
ményben **Boeskey-utca 1989 sz. alatt.** 7182

Kereslet.

EGY kiválóan ügyes s szaképzett kocsifényező
vetőgépek lagrozására, **Pauchli Béla** gép-
gyárába **Hajdunánás** azonnal felvétetik. 7174

ÜGYES tanuló leány fizetéssel azonnal felvéte-
tik **Mihály** nyomdában **Arany János-utca 8.**
szám. 7186

MODERN új házat teljesen száraz lakásokkal
fő utcában azonnali megvételre keresek. **Tel-**
bisz, **Arany János utca 16.** 7190

KERESEK 300 liter tejet minden napi szállí-
tásra. Cím a kiadóba. 7191

EGY fehér szőrű uszkar kölyök kutya elveszett,
két füle sárga, Böske névre hallgat, a szives
megtaláló nagy jutalomban részesül, ha a
„Kis Debrecen“ szállodában gazdájához jut-
tatja. 7194

Gyermek ruhát keresek, ki már mosó-
dobában van. **Arany János-utca 18.** 7192

Eladás.

KITÜNŐ Gramopfon jutányosan eladó. **Uj-**
móric telep 64. **Fábián Edénél.** 7175

ELADO, vészen 60 %-al átesett 42 drb 20 hó-
napos süldő sertés, páronként 150 kgrm. suly-
ban **Mártonfalva** község határában **Guti** telken.

ELADO olesón 12 **Takarék és Hitelintézet**i rész-
vény. Május 1-től kiadó **Kossuth-utca**n 4 szo-
bás lakás kerttel, villamos bevezetéssel. Érte-
kezés **Kossuth-u. 52. hétköznap d. e 9-11-ig.**
Kiadó május 1-től két, esetleg három csinosan
butorozott szoba villamos bevezetéssel **Csapó-**
u. 38 szám. 7166

GAL Ferenc örökösöké 18 köblös ondódi föld,
a mely örök áron eladó, értekezhetni **Balmaz**
Ujváros Debreceni utca 88 sz. alatt. 7155

EGY új szoba gőzfürdő **Sanitás-féle** olesón
eladó, ugyanott 3 drb. függő lámpa. **Szent-**
Anna utca 5. sz. I. emelet. 7077

ÉPÍTETŐK figyelmébe! **Jókai utca 9.** számú
óriási telek egészben vagy három házhelynek
elosztva eladó. Tulajdonos lakása **Kossuth-**
utca 54. 7151

NAGY-CSERÉN 16 kat. szántóföld eladó. Cím
a kiadóban. 7184

AY EMERICH telepen egy ház eladó. Tulajdo-
nosa **Mezei Mihály.** 7186

AMATEUROK FIGYELMEBE! Egy „Kodak“
fényképező-gép nagyon olesón eladó. Érte-
kezhetni **Teleki-utca 9.** 7193

Benzinfogyasztók figyelmébe!

a mai naptól fogva kapható nálunk mindenféle
fajajlyu benzint, finomított és finomítottan minő-
ségben mint pl. **gasolin, autómobil, feltöltő,**
motor, lag és extractions minőségekben kis és
nagy mennyiségekben, adózva és adózatlan.

Deutsch Albert és Fia Hatvan-u. 9.

**MOLL-FELE
SEIDLITZ-POR**

Osak akkor valódiak, ha mindegyik doboz
Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.
A **Moll A.-féle Seidlitz-porok** tartós gyógyhatása
a legmakacsabb gyomor- és altestbántalmak, gyom-
morgócs és gyomorhív, rögzött székrekedés, máj-
bántalom, vértululás, aranyér és a legkülönbözőbb
női betegségek ellen, e jeles házi szernek évtize-
dek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett. **Ára**
egy leposósejt eredeti doboznak 2 kor.

Hamisítások törvényileg fenyítettek.

**MOLL-FELE
SOS-BORSZESZ**

Csak akkor valódi
ha mindegyik üveg **Moll**
A. védjegyét tünteti fel.
„A. MOLL“ feliratu óno-
zattal van zárva. A **Moll-**
féle sós-borszesz neveze-
tesen mint fájdalomcsil-
apító bedörzsölési szer
köszvény, csusz és meg-
hűlés egyéb következmé-
nyeinek legismertesebb
népszor.

Egy ónozott eredeti üveg ára 1 kor. 90 fill.

Moll gyermek szappanja

Legfinomabb, legújabb módszer szerint készítik
gyermek és hölgy szappan a bőr okszerű ápolá-
sára gyermekek s felnőttek részére. **Ára** darabon-
ként 40 fill. Öt darab 1 kor 80 fill.
Minden darab gyermek-szappan „Moll A.“ véd-
jegyével van ellátva.

**Főszétküldés:
MOLL A. gyógyszerész**

cs. és kir. udvari szállító által.
Bécs Tuchlauben 9. szám.
Vidéki megrendelések naponta postautánvét mel-
lett teljesítettek.

A raktárakban tessék határozottan **Moll A. aláírá-**
sával és védjegyével ellátott készítményeket kérni.

**„Tavaszi“
ujdonságok
naponta
érkeznek
Halmágyi
Sámuel**

női és leányfelöltők leg-
nagyobb áruházában.

- Pongyolák 5 forinttól,
- Blousok 3 forinttól,
- Ruhaaljak 2 forinttól,
- Costümeek 10 forinttól,
- Leányfelöltők 4 forinttól,
- Gallérok 3 forinttól,
- Női-felöltők 5 forinttól,
- kezdve a legelegánsabb
kivitelig
- óriási választékban kaphatók